

Sygn. akt VU 642/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Mastalerz

Protokolant st. sekr. sądowy Ilona Królikiewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku **A. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

o emeryturę

na skutek odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 27 marca 2013r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje A. J. prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2013r.

Sygn. akt V U 642/13

UZASADNIENIE

A. J. wystąpił w dniu 25 lutego 2013 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z wnioskiem o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury przewidzianej dla pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 27 marca 2013 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, podnosząc w uzasadnieniu, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganych przepisami 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawcy nie zaliczono do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia:

- od 1 lutego 1969 roku do 14 kwietnia 1972 roku i od 1 grudnia 1974 roku do 14 lipca 1975 roku na stanowisku piekarz oraz od 10 kwietnia 1979 roku do 31 grudnia 1988 roku na stanowiskach kierowca, mechanik, kierowca-mechanik, ponieważ z przedłożonej dokumentacji nie można określić charakteru pracy, ponadto ww stanowiska nie znajdują się w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku,

W odwołaniu wniesionym od powyższej decyzji w dniu 30 kwietnia 2013 roku wnioskodawca wniósł o jej zmianę i ustalenie, iż w okresie od 10 kwietnia 1979 roku do 31 grudnia 1988 roku pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił, co następuje:

A. J., urodzony (...), złożył w dniu 25 lutego 2013 roku wniosek o emeryturę.

(dowód: wniosek k. 1-3 akt emerytalnych)

A. J., legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. okresem ubezpieczenia w łącznym rozmiarze 29 lat 6 miesięcy i 17 dni, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności bezsporne)

Niekwestionowany ostatecznie przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach wynosi łącznie **8 lat 7 miesięcy i 26 dni**.

(dowód: decyzja z dnia 27.03..2013 r. k. 18 akt emerytalnych)

Do pracy w szczególnych warunkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie świadectw pracy w szczególnych warunkach zaliczył okresy:

- od 29.07.1975 r. do 31.12.1978 r. w (...) S.A. Oddział Kopalnia (...), jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t.;

- od 01.08.1987r. do 31.08.1988r., od 01.01.1989r. do 25.03.1993 r.(z wyłączeniem zasiłków chorobowych: 21.10.1992 r. — 24.10.1992 r., 26.10.1992 r. — 30.10.1992r., 1.12.1992r. — 5.12.1992r., 27.01.1993r. — 14.02.1993r.) w Przedsiębiorstwie (...) B. jako kierowca autobusu.

(dowód: odpowiedź na odwołanie k. 12-13)

Do stażu pracy w warunkach szczególnych ZUS **nie zaliczył** wnioskodawcy okresu zatrudnienia:

- od 01.02.1969 r. do 14.04.1972 r., od 01.12.1974 r. do 14.07.1975 r. w Piekarni (...) — zatrudnienie w charakterze uczeń-stażysta- pracownik;

- od 10.04.1979 r. do 15.01.1986 r., od 01.09.1988 r. do 31.12.1988 r. w Przedsiębiorstwie (...) B. na stanowisku kierowcy;

- od 16.01.1986 r. do 03.08.1986 r. w Przedsiębiorstwie (...) B. na stanowisku mechanik;

- od 04.08.1986 r. do 3 1.07.1987 r. w Przedsiębiorstwie (...) B. na stanowisku kierowca-mechanik.

(decyzja z dnia 27.03..2013 r. k. 18 akt emerytalnych , odpowiedź na odwołanie k. 12-13)

W okresie od 10 kwietnia 1979 roku do 30 czerwca 1993 roku A. J. pracował w Kombinacie (...) w B., następnie przekształconym w latach 90tych w Przedsiębiorstwo (...) w B., na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 13.07.1993 r. k. 8 akt kapitałowych, umowy o pracę k. 15 akt emerytalnych)

Wnioskodawca będąc zatrudnionym w ww. Przedsiębiorstwie pracował jako kierowca chłodni oraz samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kierowca autobusu o ilości miejsc 50. Wnioskodawca był zatrudniony w komórce (...)

Jako kierowca autobusu pracował w okresach od 01.08.1987r. do 31.08.1988r., od 01.01.1989r. do 25.03.1993 r., natomiast w pozostałym okresie zatrudnienia pracował jako kierowca chłodni oraz samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Ww. przedsiębiorstwo było przedsiębiorstwem transportowym. Zajmowało się przewozem osób oraz sprzętu na potrzeby budowy elektrowni w B.. Wnioskodawca początkowo był kierowcą samochodu ciężarowego typu chłodnia, przewożąc produkty spożywcze dla pracowników budowy elektrowni. Był również kierowcą samochodu ciężarowego typu K. i J., którymi przewoził materiały budowlane na potrzeby budowy Elektrowni, a także kierowcą autobusu marki „A.” o ilości miejsc 50, przewożąc osoby do pracy przy budowie elektrowni.

(dowód: zeznania świadka W. M. nagranie od minuty 2.29 do minuty 7.40 koperta k. 26, zeznania świadka J. J. nagranie od minuty 8.00 do minuty 10.24 koperta k. 26, zeznania wnioskodawcy nagranie od minuty 11.13 do minuty 16.30 koperta k. 26)

Wnioskodawca w ww. przedsiębiorstwie nie pracował jako mechanik. Wpisy w kartach wynagrodzeń o wykonywaniu pracy mechanika, podyktowane były uzasadnieniem przyznawanych premii i dodatków do wynagrodzenia z pracę.

(dowód: zeznania wnioskodawcy nagranie od minuty 11.13 do minuty 16.30 koperta k. 26)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione, co skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. (ust. 2)

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i **60 lat dla mężczyzn**,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym **co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach**.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi w odwołaniu przez wnioskodawcę, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu (nie budzi wątpliwości, że wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, tj. 25 lat, a w dniu(...).r. ukończył 60 lat).

Do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono wnioskodawcy z całego okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) w B. (przekształconym w Przedsiębiorstwo (...) w B.) okresów pracy od 10 kwietnia 1979 roku do 31 lipca 1987 roku, od 1 września 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku, bowiem z angaży płacowych oraz kart wynagrodzeń wynikało, iż w tych okresach pracował on na stanowisku kierowca, kierowca mechanik. Organ rentowy uznał tylko za pracę w warunkach szczególnych okresy pracy wnioskodawcy na stanowisku kierowca autobusu, a więc okresy od 1 sierpnia 1987 roku do 31 sierpnia 1988 roku oraz od 1 stycznia 1989 roku do 25 marca 1993 roku.

Odnosząc się do zasadności odmowy zaliczenia przez ZUS wyżej wskazanych okresów zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach stwierdzić należy, iż materiał dowodowy zgromadzony w toku sprawy (w postaci zeznań świadków i wnioskodawcy) potwierdza, iż praca świadczona przez A. J. w spornych okresach odpowiadała definicji zawartej w **wykazie A, Dział VIII, pkt 2 – prace w transporcie i łączności - prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony**, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, **autobusów o liczbie miejsc powyżej 15**, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Jak ustalił Sąd Okręgowy prace jakie wykonywał wnioskodawca w w/w Przedsiębiorstwie w spornych okresach, faktycznie polegały na prowadzeniu samochodu ciężarowego. Wnioskodawca jeżdżąc samochodem ciężarowym będącym wyspecjalizowaną chłodnią oraz samochodami marki J. i K. przewoził artykuły spożywcze dla pracowników budujących elektrownię oraz materiały budowlane wykorzystywane do budowy elektrowni. Wnioskodawca wykonywał tą pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do innych prac wnioskodawca nie był w tym czasie kierowany. Nie pracował również jako mechanik.

Okoliczności powyższe znajdują potwierdzenie w treści zgodnych, jasnych i logicznych zeznań świadków W. M. i J. J.. Świadek W. M. pracował w Kombinacie (...) w B. razem z wnioskodawcą od 1979 roku. Był kierownikiem Bazy Transportu i Spedycji a więc przełożonym wnioskodawcy. Natomiast świadek J. J. pracował w we wskazanym przedsiębiorstwie od 1978 roku do 1992 roku jako kierowca autobusu i samochodu ciężarowego, a więc wykonywał taką samą pracę jak wnioskodawca. Świadkowie posiadają więc wiedzę dotyczącą charakteru pracy oraz zakresu obowiązków A. J. w spornym okresie. Doskonale pamiętają jakie prace wykonywał wnioskodawca.

Z zeznaniami w/w świadków korespondują jasne i przekonywujące zeznania wnioskodawcy A. J., który zeznał, iż przez cały okres zatrudnienia w w/w Przedsiębiorstwie pracował jako kierowca chłodni oraz samochodu ciężarowego marki J. i K. a także jako kierowca autobusu A. o ilości miejsc około 50 osób.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca udowodnił, iż w okresach od 10 kwietnia 1979 roku do 31 lipca 1987 roku, od 1 września 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku zajmował stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, tj. że wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Okres ten wraz z okresem uznanym przez ZUS powoduje, iż A. J. posiada łącznie ponad 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, spełniając jednocześnie pozostałe warunki do uzyskania wcześniejszej emerytury.

Dlatego też Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie od decyzji z dnia 27 marca 2013 roku, za zasadne zmienił ww. decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i przyznał wnioskodawcy prawo do świadczenia emerytalnego poczynając od dnia 1 lutego 2013 roku (tj. od pierwszego dnia miesiąca w którym zgłoszono wniosek - art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).